

Undervisnings- og uddannelsesevaluering ved Institut for Kultur og Samfund

De to studienævn ved Institut for Kultur og Samfund har vedtaget følgende evalueringspolitik for alle bachelor- og kandidatuddannelser ved instituttet som en udfoldelse af [Aarhus Universitets kvalitetspolitik](#). Evaluering af masteruddannelser skal bygge på de samme grundprincipper under hensyntagen til deres særlige opbygning og afvikling. Evaluering på masterområdet tager derfor udgangspunkt i den evalueringsprocedure og det fælles spørgeskema, der er udviklet på AU-niveau for masteruddannelser på alle fakulteter.

Politikken følger [kvalitetspraksis for uddannelsesområdet på ARTS](#) og beskriver de initiativer, der tages i forbindelse med evalueringen af enkelte undervisningsforløb og hele uddannelser og mulige supplerende aktiviteter på uddannelsesområdet.

Der er tale om et 'minimumspapir', som hvert enkelt uddannelsesnævn og studienævnene kan supplere med andre former for evaluering, hvis det ønskes.

Det er afdelingsledernes ansvar som en del af den daglige personaleledelse, at alle undervisere har kendskab til studienævnenes evalueringspolitik og tager ansvar for evaluering af deres egen undervisning. Efter drøftelse i uddannelsesnævn og studienævn er det studieleders ansvar at informere institutleder om evaluering af undervisning på instituttet.

Den fælles evalueringspolitik blev implementeret i februar 2013. Den er blevet revideret i forhold til den overordnede kvalitetspolitik og drøftelser med prodekan for uddannelse ved semesterstart foråret 2016.

BAGGRUND OG ANSVAR

Institut for Kultur og Samfund er ansvarlig for en bred vifte af forskellige uddannelser med hvert deres indhold, faglighed og historik. Denne faglige diversitet fordrer udviklingen af en fælles evalueringspolitik, der respekterer forskelle og ønsker om lokal praksis. Samtidig kan en fælles politik skabe de fælles rammer og standarder, der giver mulighed for erfaringsudveksling og gensidig inspiration på tværs af fag.

Desuden skal en fælles evalueringspolitik sikre, at ansvar for forskellige dele af evalueringen er klart placeret og befinder sig på det rette niveau i uddannelsesorganiseringen. Konkret indebærer dette, at nogle dele bør gennemføres og efterbehandles i uddannelsesnævnene, mens andre dele mest fordelagtigt lader sig gennemføre i studienævnet.

Formændene for uddannelsesnævn har ansvar for gennemførelse af de fag- og kursusnære dele af evalueringen, mens formænd for studienævn har ansvar for studienævnets opgaver i forbindelse med evaluering, herunder eventuelle sammenligninger af uddannelser, fælles initiativer, udveksling af erfaringer og "best practice".

Sammenhængen mellem de forskellige former for evaluering og samspillet mellem studienævn og uddannelsesnævn fremgår af et årshjul for studienævn og uddannelsesnævn på IKS, hvor det fremgår, hvornår i årets løb de forskellige former for evaluering finder sted. Da Studienævn for Teologi ikke har tilknyttet uddannelsesnævn, gennemføres de beskrevne processer her direkte i studienævnet.

FORMÅL

Evalueringspolitikken skal på denne baggrund medvirke til:

1. at kvalitetssikre og udvikle enkelte undervisnings- og vejledningsforløb med henblik på at fremme de studerendes læringsudbytte og at sikre forskningsbaseringen af de enkelte uddannelsesforløb

2. at kvalitetssikre og udvikle *hele uddannelser* med henblik på at fremme de studerendes læringsudbytte og at sikre uddannelsernes forskningsbaserings
3. at sikre muligheden for at kunne evaluere særlige uddannelsesmæssige initiativer og aktiviteter mhp. at kunne videreudvikle eller afslutte dem (f.eks. KA-intro eller rammesatte studieaktiviteter)
4. at sikre offentliggørelse af evalueringer i overensstemmelse med den overordnede kvalitetspolitik på AU

Den konkrete evalueringspraksis skal også bidrage til at øge de studerendes bevidsthed om og evaluering af egen læring set i forhold til læringsmål for de enkelte kurser. Den skal også bidrage til, at både undervisere og studerende løbende reflekterer over, hvilke former for viden, færdigheder og kompetencer der fremmes gennem de forskellige former for læringsaktiviteter.

INTERESSENER

Evalueringspolitikken er udformet, så den imødekommer behovene hos forskellige parter med interesse for undervisning og uddannelser på instituttet. Der tænkes i særdeleshed på følgende interesser:

1. Studerende og kommende studerende, hvis interesse er, at undervisning og uddannelse tilrettelægges med sigte på størst muligt læringsudbytte.
2. Undervisere, hvis interesse er at udvikle undervisningen hensigtsmæssigt både kollektivt og individuelt.
3. Ledelsen, der har til opgave at vurdere kvalitet og ressourcebehov i relation til overordnede strategiske og faglige mål samt at sikre forskningsbaserings af uddannelserne
4. Politikere og andre aktører i det offentlige uddannelsessystem, som skal vurdere, om ressourcer og kvalitet hænger sammen

PROCEDURE

Evaluering er opdelt i tre niveauer med hvert deres sæt af procedurer.

Evalueringsprocedure 1: Evaluering af enkelte undervisningsforløb

Formålet med evalueringen er at kvalitetssikre og -udvikle undervisningen samt ikke mindst at bidrage til en refleksiv læring hos de studerende.

Begrebet kvalitetssikring lægger op til en *summativ* evaluering og rapportering, der redegør for, i hvilket omfang de ønskede læringsmål er opnået. Målsætningen om kvalitetssikring kalder derfor på en overskuelig rapporteringsform.

Begrebet kvalitetsudvikling inviterer til en *formativ* evalueringspraksis, der har fokus på udvikling og beslutninger i et fremadrettet perspektiv. Kvalitetsudvikling fordrer derfor et fokus på undervisningsprocessen og på konkrete justeringer i et fremadrettet perspektiv (enten undervejs i forløbet eller næste gang, kurset skal udbydes), ligesom det bør have et tydeligt læringsorienteret perspektiv.

Evalueringsprocedure rettet mod de enkelte kurser er udarbejdet med henblik på at tilgodese begge aspekter. Det daglige ansvar for at kvalitetssikre og udvikle enkelte undervisningsforløb er placeret hos formændene for uddannelsesnævn, der har til opgave at tilse, at følgende evalueringsprocedure følges:

1. Forventningsafstemning ved første undervisningsgang på alle forløb
2. Mundtlig midtvejsevaluering på alle forløb

3. Skriftlig slutevaluering for alle forløb, der som minimum rummer en besvarelse af de spørgsmål, der er fastsat på AU-niveau. Denne del kan suppleres med en udvidet skriftlig og/eller mundtlig evaluering, der følges op med en afrapportering på alle forløb eller udvalgte forløb efter uddannelsesnævnets eget valg,

Ad 1. Forventningsafstemning

Alle undervisningsforløb indledes med en forventningsafstemning, hvor underviseren fremlægger, hvad de studerende kan forvente af det konkrete forløb, og hvilke forventninger der er til de studerendes deltagelse i undervisningen. Formålet hermed er dels at klarlægge og diskutere præmisserne for forløbet, dels at lægge grundlaget for efterfølgende evalueringsaktiviteter. Følgende punkter bør derfor indgå:

- faglige mål og kompetencemål (jvf. beskrivelserne i studieordningen)
- eksamensform og krav (jvf. beskrivelserne i studieordningen)
- undervisningsformer
- forventninger til studenterforberedelse og deltagelse
- studerendes forventninger til forløbet
- evt. præsentation af litteratur

Ad 2. Mundtlig midtvejsevaluering

I den mundtlige midtvejsevaluering er der fokus på at drøfte, om der er forhold i det konkrete forløb, som med fordel kan justeres eller ændres – i forhold til underviserens/undervisernes og de studerendes bidrag til læringsprocessen. Spørgsmålene bør tage udgangspunkt i de temaer, der blev gennemgået ved den indledende forventningsafstemning. Følgende spørgsmål bør derfor berøres:

- Er undervisnings- og læringsaktiviteterne hensigtsmæssige i forhold til de faglige mål/kompetencemål?
- Hvorledes oplever de studerende deres eget engagement og egen indsats?
- Er pensum og det faglige niveau passende?

Midtvejsevalueringen er først og fremmest en kursusintern proces, som ikke nødvendigvis skal opsummeres skriftligt eller diskuteres i uddannelsesnævnet. Det enkelte uddannelsesnævn kan indføre en lokal praksis for rapportering og diskussion af midtvejsevalueringerne.

Kravene om midtvejsevaluering gælder kun forløb med mere end seks ugers undervisning. Sommerskolekurser og andre kompakte eller intensive forløb skal således ikke foretage midtvejsevaluering.

Ad 3. Afsluttende evaluering

Det er op til det enkelte uddannelsesnævn at afgøre, hvorvidt man ønsker at foretage slutevaluering af alle udbudte forløb, eller om man for at undgå evalueringstræthed hos de studerende foretrækker at udvælge et antal forløb.

Vælger man at evaluere udvalgte forløb, skal følgende hensyn tages:

1. Der skal udarbejdes en cyklusordning, der sikrer, at alle obligatoriske forløb evalueres mindst hvert 3. år
2. Alle kurser på første år skal evalueres, evt. i form af en årgangsevaluering (dvs. ved en samlet mundtlig eller skriftlig evaluering af en studenterårgangs undervisning i 1. eller 2. semester).

3. Der skal foretages evalueringer af mindst ét kursus pr. semester på bachelor- og kandidatuddannelser.
4. Af hensyn til adjunktens, ph.d.-studerendes, eksterne lektors og undervisningsassistents mulighed for at udvikle og dokumentere deres undervisningspraksis skal forløb, hvor de indgår i en stor del af undervisningen, altid evalueres.
5. Nyudviklede obligatoriske forløb skal altid evalueres.
6. Der skal foretages slutevalueringer af alle sommerskoleudbud samt af alle udbud, der udbydes på tværs af to eller flere uddannelser, herunder HUM-fag og profilfag.

I forbindelse med indførelsen af en fælles overordnet evalueringspolitik på AU, er der udviklet et *fælles digitalt spørgeskema* til brug i Blackboard, den fælles kommunikationplatform i forbindelse med undervisningsforløb, der bruges på alle fakulteter på AU. Der er fastsat 3 obligatoriske spørgsmål på universitetsniveau, som den enkelte underviser kan supplere med spørgsmål på kursusniveau, ligesom også studienævn og uddannelsesnævn kan beslutte fælles spørgsmål, hvis man f.eks. ønsker at belyse et bestemt område eller særligt initiativ på tværs af flere uddannelser. Uddannelsesnævnene kan supplere det fælles spørgeskema i Blackboard med andre metoder. Evalueringen skal resultere i en skriftlig sammenfatning, underskrevet af underviseren og mindst én studerende. Den sendes til formanden for uddannelsesnævnet (på teologi til formanden for studienævnet).

Evalueringen skal som minimum forholde sig til følgende spørgsmål:

1. Har kurset levet op til kursusbeskrivelsen og til de faglige mål?
2. Har kurset haft det fornødne faglige niveau?
3. Omfanget og fagligt niveau i pensum.
4. Hvilke typer af læringsaktiviteter vurderer de studerende som udbytterige/ mindre udbytterige for deres læring?
5. De studerendes forberedelse og deltagelse, vurderet i forhold til kursets ECTS vægtning.
6. Er der blevet fulgt op på de aftaler, der blev indgået i forbindelse med midtvejsevalueringen?
7. Hvilke erfaringer kan underviseren/underviserne tage med sig i den videre udvikling af læringsaktiviteterne i det evaluerede forløb?

Endelig anbefales det at følge op på, hvilke initiativer der er taget til at fremme de studerendes refleksion over egen læring og resultaterne af initiativerne. Sammenfatningerne drøftes fagnært i de enkelte uddannelsesnævn. Herefter sammenfatter formændene for uddannelsesnævnene eller referanten evalueringen i det skema, som IKS har udviklet til formålet, og indsender det til studienævnet inden 1. marts / 1. September (se bilag og [studienævnets hjemmeside](#)). De aggregerede sammenfatninger fra alle uddannelsesnævn drøftes i studienævnet på møderne i oktober/november og marts/april. På grundlag af drøftelsen i studienævn og sammenfatninger fra de enkelte uddannelsesnævn udarbejder studieleder en overordnet redegørelse for evaluering af instituttets undervisning, der [offentliggøres på studieportalen for studerende på Arts](#).

Evalueringsprocedure 2: Evaluering af særlige indsatsområder

Studienævnet kan vedtage en koordineret evaluering af særlige indsatsområder – fx nye tiltag, der er iværksat på to eller flere uddannelser, eller initiativer, der skal befordre erfaringsudveksling og gensidige inspiration mellem fagmiljøer. Dette kan fx være i forbindelse med indførelsen af nye undervisningsmetoder eller tværfaglig undervisning. Da fremgangsmåden afhænger af form og indhold af de initiativer, der er iværksat, skal der i forbindelse med de konkrete evalueringer tages stilling til, hvilken procedure der bedst kan anvendes. Ansvar for procedure ligger hos studienævnsformanden, der skal fastlægge denne i samarbejde med studienævn og de involverede uddannelsesnævn. En procedurebeskrivelse skal indgå i de rapporter, der skal udarbejdes som opfølgning på de særlige evalueringsskemaer.

Evalueringsprocedure 3: Evaluering af hele uddannelser, årlig status og uddannelsesevalueringer

Udover evaluering og kvalitetssikring af de enkelte undervisningsforløb er der også brug for at sikre og udvikle sammenhængen i såvel det enkelte semester som hele uddannelser. Derfor foretages der også en årlig evaluering og drøftelse af hver uddannelse som helhed på grundlag af en datarapport, der diskuteres ved *den årlige status* i hvert enkelt fagmiljø i april/ maj. I denne drøftelse kan årsrapport fra formanden for uddannelsens censorkorps også indgå.

Med henblik på at sikre et studenterperspektiv vil det være naturligt, at denne drøftelse finder sted på et møde i uddannelsesnævnet, evt. med inddragelse af en bredere studenter- og lærergruppe. På grundlag af drøftelsen udarbejder formanden for uddannelsesnævnet kortfattede handleplaner som opfølgning på alle statusmøder, der indsendes i en standard skabelon og drøftes i studienævnet i juni.

Der henvises i øvrigt til [beskrivelsen på kvalitetsportalen for Arts](#).

På baggrund af statusmøderne udtages et antal uddannelser til *dialogmøder* med fakultetets prodekan for uddannelse, hvor der vil blive sat fokus på forskellige emner.

Uddannelsesnævnets og studienævnets behandlinger af uddannelsesevalueringerne kan indgå i drøftelserne. Dialogmøderne kan give anledning til at justere uddannelsens handlingsplan.

Derudover er der indført en femårig *uddannelsesevaluering*, der sikrer, at alle uddannelser på Arts i løbet af en femårsperiode ses i et større perspektiv. Denne evalueringsprocedure er også beskrevet nærmere på kvalitetsportalen på Arts.

Resultatet af de gennemførte uddannelsesevalueringer drøftes i studienævnet med henblik på eventuelle initiativer på tværs af flere uddannelser og i uddannelsesnævn med henblik på at følge op på de uddannelsesspecifikke problemstillinger, der kræver handling. Også uddannelsesevalueringerne kan resultere i en justering af uddannelsens handlingsplan.

Desuden opfordres uddannelsesnævnet til at drøfte resultatet af evalueringen på et semester møde med de studerende på den pågældende uddannelse.

Denne reviderede version af evalueringspolitik på Institut for Kultur og Samfund er godkendt i Studienævnet for Kultur og Samfund den 10.02.16 og i Studienævnet for Teologi den 10.02.16. For god ordens skyld underskrives den af alle involverede parter.

Christina Fiig
Formand for studienævnet for Kultur og Samfund

Ulrik Becker Nielsen
Formand for studienævnet for Teologi

Liselotte Malmgart
Studieleder, Institut for Kultur og Samfund

Niels Lehmann
Prodekan for uddannelse